

- Формалізація концепції бренду. Бренд потрібно розписати простими словами, поділити на складові для того щоб спростити процес втілення концепції.
- Оформлення інтер'єру та екстер'єру закладу. Брендінг передбачає, що процес оформлення ресторану перестає бути поверховим, а базується на тому, чи вписується той чи інший предмет інтер'єру в концепцію бренду.
- Розробка меню відповідно до концепції ресторану.
- Набір персоналу, що буде втілювати ідею закладену в бренд.
- Концепцію бренду можна доповнити слоганом, який буде на слуху і асоціюватиметься з закладом (McDonalds: «Я це люблю»).

Далі становлення бренду ресторану базується на правильно вибудованих PR-кампаніях і якості обслуговування.

Бренд працює тоді, коли потребою споживача стає відчуття причетності до нього. Яскравим прикладом такого творчого брендування є корпорація Starbucks, яка з маленького кофейного магазину відкритого в Сієтлі в 1971 році перетворилась на найбільшу світову мережу кофейень, що налічує близько 18000 закладів в понад 50 країнах світу. Цікавим є той факт, що бренд Starbucks став не лише знаком якості кавових напоїв, а і модним тредом та символом високого життєвого рівня на рівні з продукцією Apple та автомобілями Porsche.

Дуже важливо пам'ятати, що брендінг – безперервний процес. Бренд не може існувати без змін вічно. Він повинен зважати на потреби та інтереси людей «тут і зараз». Успішність і затребуваність бренду завжди означає економічну стійкість бізнесу. В ресторанній сфері вона веде до розширення мережі закладів, до того, що в колись інші ресторатори захочуть купити у вас франшизу і користуватися вашим брендом.

#### **Список використаних джерел:**

1. Журнал Консалтинг в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://consulting-ua.com/scho-take-brend-i-brendynh/> – consulting-ua.com.
2. Джефкінс Ф., Ядин Д. Паблік рилейшнз // Перевод с англійського под редакцией Б.Л. Еремина.// Учебное пособие, М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003.

**Рудий Р.Р.**

*студентка,*

*Науковий керівник: Колосінська М.І.*

*кандидат економічних наук,*

*Буковинський державний фінансово-економічний університет*

## **ВІРУСНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ**

У той час, коли більшість компаній скорочують свої рекламні бюджети, починається пора можливостей для реалізації насправді креативних ідей. Саме зараз маркетингову броню потужних і неповоротких корпорацій можна пробивати реалізацією чітко спрямованих і нестандартних рекламних ходів. Ідеться про рекламні кампанії, в яких для звернення уваги не потребуються мільйонні вкладення, достатньо лише ідеї та її ефектної реалізації. Тому одним із перспективних засобів просування продукції на ринок є вірусний маркетинг.

Метою написання даної роботи було висвітлити складові елементи та особливості використання вірусного маркетингу як інноваційного засобу маркетингових комунікацій.

Питання розвитку вірусного маркетингу переважно висвітлюється у працях іноземних авторів, але можна констатувати той факт, що вітчизняна політична думка також приділяє увагу даному питанню. Вчені, роботи яких заслуговують на увагу і достатньо чітко висвітлюють питання вірусного маркетингу є Д. Кот [3], Д. Ковалевський, А. Крисов [4], В. Козловська, В. Короленко [2], Ю. Туренко [2] та інші.

Вірусний маркетинг – це спосіб просування бренду в Інтернеті, який полягає в тому, що інформацію про компанію розповсюджують самі споживачі шляхом особистісних рекомендацій. Переважно каналом передачі вірусного контенту є Інтернет. Сутність полягає в тому, що в місця накопичення комунікабельних інтернетчиків (форуми, блоги, співтовариства, соціальні мережі тощо) засилається «вірус» – оригінальне повідомлення про продукт, який, зачепивши аудиторію, починає «передаватися з вуст у уста» – активно обговорюватися, генеруючи трафік на сайт бренду чи покупців.

Сам термін «вірусний маркетинг» був запропонований підприємцями Т. Драпером та С. Юрветсаном, а популяризований у 1996 році Д. Рейпортом у його статті «The Virus of marketing».

Вірусом можуть бути своєрідні акції або товари, безкоштовний продукт або послуга, які привернуть увагу і поширюватимуть інформацію про компанію. Терміном «вірусний» позначається автономне розповсюдження матеріалу, що має в основі оригінальну ідею – відеоряд, текст та іншу інформацію, що передається в процесі міжособистісного спілкування. У такого інструменту існує ряд переваг, серед яких такі:

- розповсюдження вірусної реклами є економічно вигідним, оскільки фактично воно є безкоштовним, крім того, не виникає проблем із співставленням часу та цільової аудиторії;

- в Інтернеті інформація розповсюджується у зручний час для споживача;

- вірусна реклама є вільною від цензури, що дозволяє відпрацьовувати інтерес широкої публіки до матеріалів скандальної чи сексуальної спрямованості, а також надає можливість для широкого просування так званих «заборонених продуктів», таких як алкоголь, табак тощо;

- вірусна реклама формує ставлення споживачів – в процесі пересилання посилань, які людина вважає цікавими, актуалізується аспект впливу на емоційне, особистісне ставлення до товару. Крім того, можна зауважити, що вдало запропонована вірусна реклама сприймається як мистецтво [12]. Що стосується різновидів вірусного маркетингу, то можна виокремити чотири базові, які запропонував А. Крисов. До них він відносить такі:

1. *Pass-along*. Основним засобом комунікації з цільовою аудиторією виступає повідомлення, яке люди передають один одному самостійно, без будь-якого стимулювання. До цього різновиду можна віднести електронні листи, цікаві та смішні відеоролики.

2. *Incentivised viral*. Використання цього виду вірусу передбачає певну винагороду за дію з боку цільової аудиторії. Працює, коли метою кампанії є не лише просування проекту, але й подальша активна участь цільової аудиторії.

3. *Undercover*. Вважається найскладнішим, але водночас найбільш ефективним видом вірусного маркетингу. В його основу покладено незвичне повідомлення, яке змушує цільову аудиторію звертати увагу на нього і здійснювати самостійні пошуки. Тут доволі важливим є «елемент розслідування», коли людина починає шукати інформацію про об'єкт, що її зацікавив. До такого різновиду можна віднести так звані тізерні технології.

4. *Buzz*. Даний вид вірусного маркетингу доволі часто вважають некоректним, оскільки засоби не мають значення, головною є мета [7].

Є. Криворог до вірусного маркетингу також зараховує вірусне відео, Word-of-mouth advertising (реклама «з вуст в уста»), Life placement (просування в «природних умовах») і нестандартний семплінг [4, с. 39–41].

Одним з найбільш успішних прикладів використання вірусного маркетингу є вірусні відеоролики «Old Spice», записані в ході їх рекламної кампанії 2010 року. Завдяки триденній вірусній кампанії, в ході якої актор з рекламного ролика відповідав у коротких відео-повідомленнях на запитання інтернет-користувачів, вірусна реклама «Old Spice» вийшла на перше місце за відвідуваністю «YouTube», забезпечивши понад 61 мільйона переглядів. Дана кампанія була хвалебно сприйнята багатьма експертами, і оцінена ними як «інноваційна» і «передова». Суть акції «Old Spice» полягала в тому, що після випуску вірусного ролика, рекламщики відбирали коментарі, які направляли відвідувачі мікроблога бренду в «Twitter», «YouTube» каналу в та інших ресурсів, і по найбільш цікавим з них записувалися 30-секундні відеоролики, в яких персонаж рекламної кампанії (так званий «Old Spice Guy») відповідав у жартівливій формі конкретного користувача.

Примітним є те, що в цих відповідях не містилося прямої реклами продукту. У результаті проведення цієї кампанії вдалося привернути увагу користувачів до бренду «Old Spice», про що свідчить різке зростання числа пошукових запитів із згадкою бренду, що почався після випуску рекламного ролика в мережу і тривав протягом кількох тижнів, будучи стимульованим відео-відповідями і згадками в соціальних мережах і блогах. За перший місяць після початку кампанії обсяг продажів «Old Spice» виріс на 107 % А в середньому за 6 місяців після появи ролика в мережі продажі збільшилися на 27 %. Дана кампанія виявилася надзвичайно успішною, бо вона прямо адресована конкретній глядачеві, працює в реальному часі і фактично нічого не коштує.

Також можна навести приклади вітчизняних компаній, які застосовують вірусний маркетинг. Так, наприклад, було з нещодавно викладеним в мережі роликом інтернет-провайдера «Стрім». Це був звукозапис, де користувач цієї мережі дзвонив до служби техпідтримки і намагався з'ясувати, чому тепер інтернет працює нестабільно. Цей запис містив достатню кількість нецензурних слів, різної лайки. Буквально через пару днів на цей запис стали робити різні ремікси, фотографії, відео. І тільки через якийсь час з'явилася інформація, що це був хід рекламної компанії – цей запис виявився прикладом вірусного маркетингу. І через якийсь час слухачі цього запису забули про зміст цієї розмови, але запам'ятали назву провайдера. Так «Стрім» завдяки вірусному маркетингу зміг виділитися з натовпу різних інтернет-провайдерів.

Ще одним прикладом використання вірусного маркетингу може бути сайт-жарт [fast-die.kiev.ua](http://fast-die.kiev.ua), котрий пропонував відвідувачам таблетки для суїциду. Вже на другий день існування сайту, його аудиторія становила більш ніж 40000 відвідувачів в день. Ця реклама була певною мірою ризикованою, адже українські споживачі не звикли до такої оригінальної реклами.

Вірусний маркетинг є досить поширеним у Європі, США, Канаді та інших країнах. Що стосується України, то він тільки почав розвиватися і наразі знаходиться на досить низькому рівні. Наведені вище приклади свідчать, що ця маркетингова технологія є досить ефективною. Тому її потрібно намагатися застосовувати якомога більше вітчизняним маркетингологам, оскільки українським споживачам подобається креативна реклама. Втім, можна стверджувати, що в недалекому майбутньому вірусний маркетинг має достатньо шансів стати одним з найвпливовіших засобів реклами у світі та в Україні.

Отже, наведені вище приклади свідчать, що у вірусному маркетингу немає нічого надзвичайно складного, і що ризик при його застосуванні може бути виправданим, потрібно лише дати реальним людям цікаві теми для розмови і забезпечити комфортні умови спілкування. Практика останніх років показує, що більшість споживачів прагне уникати традиційних методів реклами, що показує їх знижується ефективність. Саме

завдяки цьому вірусний маркетинг набув такого поширення і продовжує набирати обертів. Світ змінюється дуже швидко, і швидкість його зміни зростає з кожним днем. Вірусний маркетинг – це спосіб бути адекватним цим змінам. Це «новий» маркетинг, в центрі уваги якого завжди споживач, який занурений з головою в Інтернет.

**Список використаних джерел:**

1. Єжова Л.Ф. Інформаційний маркетинг : Навч. посібник. / Л.Ф. Єжова. – К. : КНЕУ, 2002 – 560 с.
2. Туренко Ю.А. Вірусний маркетинг – альтернативний підхід у сфері маркетингових комунікацій / Ю.А. Туренко // Управління розвитком. – 2011. № 17 (114). – С. 93–95.
3. Кот Д. E-mail- маркетинг. Исчерпывающее руководство / Д. Кот. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2013. – 88 с.
4. Крысов А. Вирусный маркетинг и специальные мероприятия. Часть 1. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.affect.ru/articles/article/show/81.htm>.
5. Криворог Е. Партизанский маркетинг, или нестандартные коммуникационные приемы на рынке Украины / Е. Криворог // Маркетинг и реклама. – 2010. – № 4. – С. 38–41.